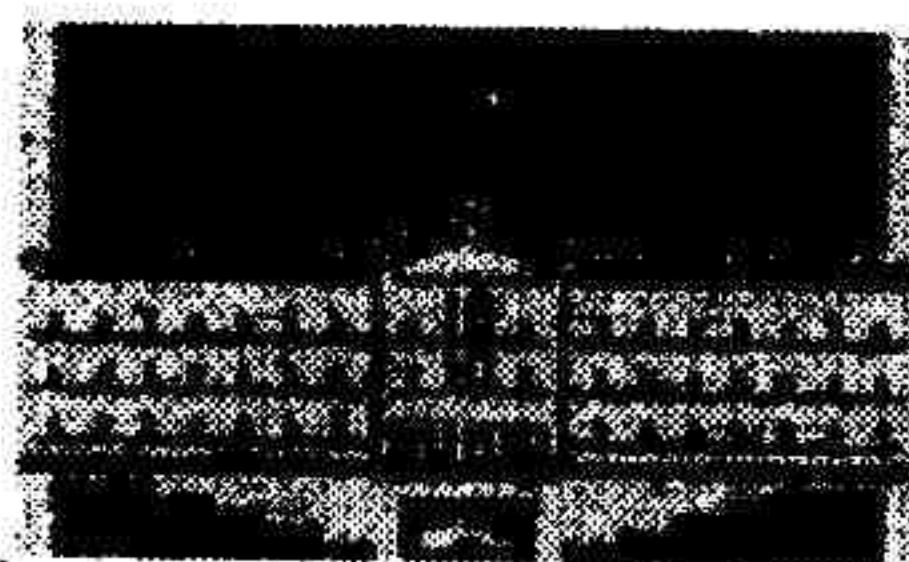

ΓΙΑΒ	1422
40 ΙΑΝ. 2012	

ΜΙΧΑΛΗΣ Β. ΜΠΕΚΙΡΗΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΑΧΑΪΑΣ

Αθήνα 21-12-2011

ΑΝΑΦΟΡΑ

**Προς τους Υπουργούς Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας,
Παιδείας Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.**

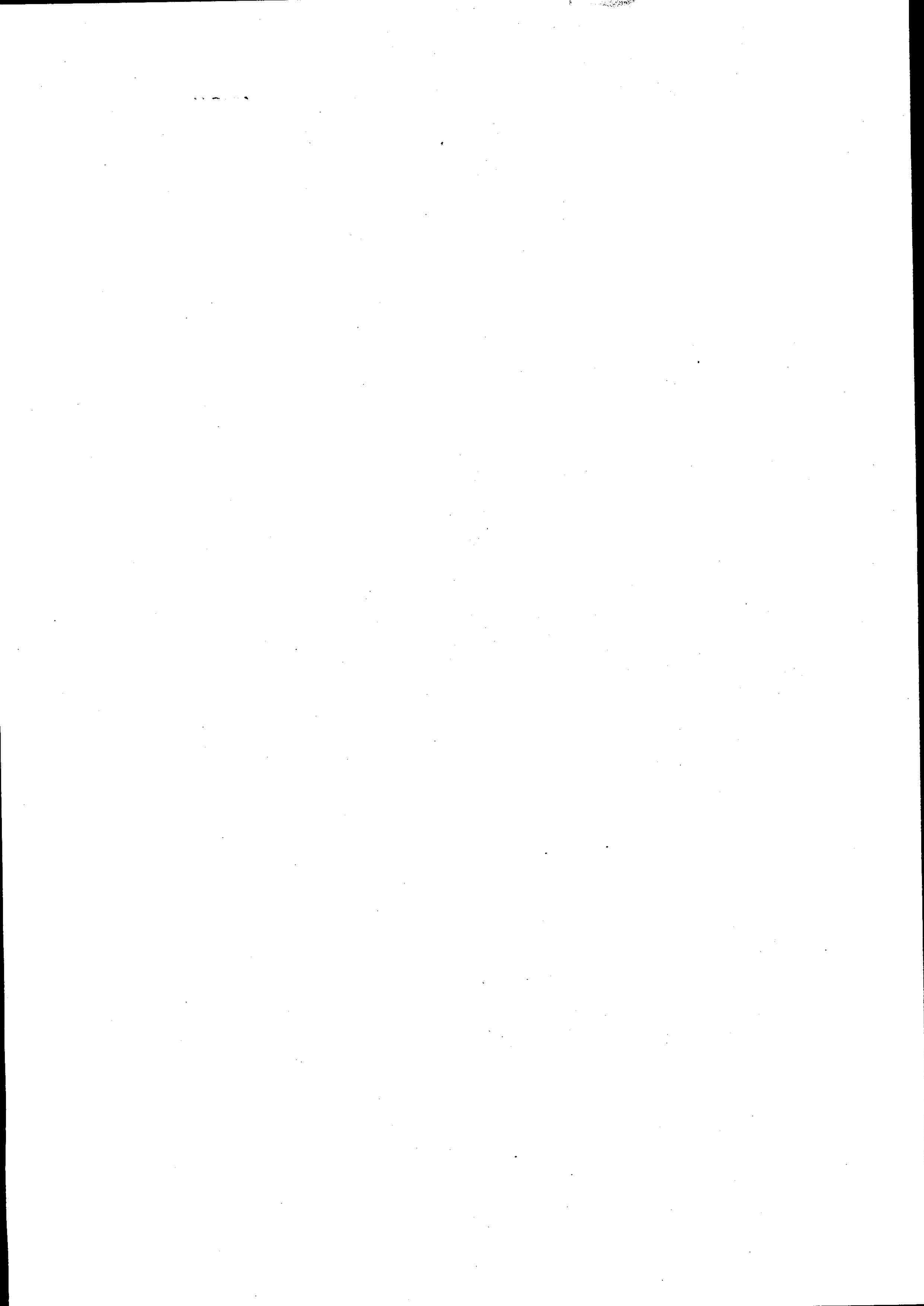
**Θέμα: Ομιλία του ΣΕΒΕ στη Μόνιμη Επιτροπή Έρευνας και Τεχνολογίας
της Βουλής**

**Σχετ: Την από 21-12-11 ομιλία στη Μόνιμη Επιτροπή Έρευνας και
Τεχνολογίας της Βουλής των Ελλήνων του ΣΕΒΕ καταθέτει ιδέες και
προτάσεις για την πιο σημαντική επένδυση του μέλλοντος για τον τόπο, στην
έρευνα, την καινοτομία και την Τεχνολογία.**

Ο αναφέρων Βουλευτής

Μιχάλης Β. Μπεκίρης

**Συνημμένα
Φ/ο δημοσιεύματος**

Ομιλία στην Μόνιμη Επιτροπή Έρευνας και Τεχνολογίας της Βουλής των Ελλήνων

Ημερ/νια: 21/12/11

Ομιλητής: Δημήτρης Λακασάς, Πρόεδρος ΣΕΒΕ

Αξιότιμοι κύριοι Υπουργοί,

Κυρίες και κύριοι,

Είναι μεγάλη μου χαρά και τιμή να βρίσκομαι σήμερα εδώ, εκπροσωπώντας τον ΣΕΒΕ. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τους Έλληνες εξαγωγείς να τους δίνετε αυτό το σημαντικό βήμα να εισακουστούν οι ανάγκες αλλά και οι προτάσεις τους δίνοντας το έναυσμα για ένα εποικοδομητικό διάλογο από τον οποίο ελπίζουμε πως θα προκύψουν σημαντικές αποφάσεις – λύσεις καθοριστικές για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας του ελληνικού επιχειρείν στις διεθνείς αγορές. Είμαστε λοιπόν σήμερα εδώ, στην ανατολή του 2012 για να καταθέσουμε τις ιδέες και τις προτάσεις μας για την πιο σημαντική επένδυση του μέλλοντος για τον τόπο μας, στην έρευνα, την καινοτομία και την τεχνολογία.

➤ Ελληνικές εξαγωγές

Το 2010, καταγράφηκε μία σημαντική υποχώρηση των περισσότερων μακροοικονομικών μεγεθών της οικονομίας, εξέλιξη η οποία αποτελεί και την αιτία για την τρέχουσα οικονομική ύφεση. Η ανεργία αυξήθηκε σε ιστορικά επίπεδα, το δημοσιονομικό χρέος μεγεθύνθηκε, ο πληθωρισμός κάλπασε με ραγδαίους ρυθμούς, ειδικά τα 2 τελευταία τρίμηνα του έτους, λαμβάνοντας μάλιστα μορφή στασιμοπληθωρισμού, καθώς συνοδεύτηκε από την ταυτόχρονη συρρίκνωση του ΑΕΠ. Το μοναδικό μέγεθος που στήριξε την ελληνική οικονομία σε αυτό το δύσκολο οικονομικό έτος, ήταν οι ελληνικές εξαγωγές.

Τα πλέον πρόσφατα δημοσιευμένα στοιχεία της Ευρωπαϊκής Στατιστικής Υπηρεσίας Eurostat για το εννιάμηνο Ιανουάριος-Σεπτέμβριος 2011 δίνουν αύξηση στις ελληνικές εξαγωγές με πετρελαιοειδή +42% (χωρίς πετρελαιοειδή η αντίστοιχη αύξηση αυτή ανέρχεται σε 14,7%) όταν ο ευρωπαϊκός μέσος όρος ανήλθε σε 13,3%. Όλο το ράλι ανόδου των ελληνικών εξαγωγών καθ' όλο το 2011 έδωσε στην χώρα μας προβάδισμα 3 θέσεων στην ευρωπαϊκή κατάταξη και πλέον η Ελλάδα βρίσκεται στην 17^η θέση στο σύνολο 27 κρατών-μελών στην εξαγωγική δραστηριότητα. Αυτή είναι μια πολύ σημαντική εξέλιξη και θέλω εδώ να υπογραμμίσω ότι εάν το δημόσιο δεν είχε προβεί σε άτυπη στάση πληρωμών προς τις εξαγωγικές επιχειρήσεις και εάν οι τράπεζες πρόσφεραν επαρκή ρευστότητα τότε θα είχαμε κερδίσει άλλες επιπλέον 5 θέσεις ως χώρα. Ως προς τη συνεισφορά τους στο ΑΕΠ για το εννιάμηνο 2011 οι ελληνικές

εξαγωγές ανέρχονται πλέον στο 9,8% του ΑΕΠ, ποσοστό αισθητά αυξημένο από πέρσι.

Βλέπουμε λοιπόν ότι οι Έλληνες εξαγωγείς επιμένουν. Αλλά μέχρι πότε; Τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για τον Οκτώβριο 2011 έδωσαν πτώση, έπειτα από εννέα διαδοχικούς μήνες συνεχούς ανόδου στο τρέχον έτος στις ελληνικές εξαγωγές χωρίς πετρελαιοειδή. Είναι σαφές ότι από τις εκτιμήσεις της ΕΛΣΤΑΤ για τον Οκτώβριο του τρέχοντος έτους δεν μπορούν να εξαχθούν ασφαλή συμπεράσματα, αλλά σίγουρα οι εκτιμήσεις αυτές αποτελούν ένα πρώτο «καμπανάκι» για το πώς θα δρομολογηθούν οι εξελίξεις στον εξαγωγικό χάρτη των επιχειρήσεων της χώρας μας. Ο ΣΕΒΕ είχε πρόσφατα επισημάνει ότι «οι εξαγωγικές και παραγωγικές επιχειρήσεις οδηγούνται με μαθηματική ακρίβεια προς ζημιογόνα πορεία, η οποία με τη σειρά της θα επιφέρει αρχικά μείωση του ρυθμού αύξησης των εξαγωγών και θα απειλήσει, αν συνεχιστεί αυτό το δυσμενές οικονομικό κλίμα, ακόμη και τα πιο ζωντανά κύτταρα της παραγωγικής και εξαγωγικής κοινότητας σε μαρασμό».

➤ **Ανάγκη για έρευνα-τεχνολογία-καινοτομία**

Σε μια ελεύθερη και ανοικτή οικονομία, η ανταγωνιστικότητα εξαρτάται όλο και περισσότερο από τη δυνατότητα των επιχειρήσεων να ενσωματώσουν νέες τεχνολογίες και πρακτικές διαχείρισης στις καθημερινές τους λειτουργίες. Από το 1970, η παραγωγή βαθμιαία μετατρέπεται σε έντασης γνώσης μέσα από επενδύσεις σε άυλα στοιχεία, όπως η Έρευνα & Ανάπτυξη.

Ο δρόμος για τη βιώσιμη ανάπτυξη πάντα απαιτεί διαρθρωτικές αλλαγές από απλές σε πιο προηγμένες τεχνολογίες. Σύμφωνα με μελέτη του ΟΗΕ, όταν οι χώρες «κερδίζουν έδαφος» (catching up status), αυτό οφείλεται κυρίως στην επίλυση προβλημάτων, μέσω ανεύρεση λύσεων που επιτρέπουν στις επιχειρήσεις να βελτιώσουν την παραγωγικότητά τους, να μιμηθούν και να προσαρμόσουν τα παραγόμενα προϊόντα τους σε ότι προστάζει το περιβάλλον. Όταν οι χώρες «συμβαδίζουν» με τις διεθνείς εξελίξεις (keeping up status) προέχουν η τεχνολογική αναβάθμιση στο εσωτερικό της επιχείρησης, ενώ οι συνεχείς βελτιώσεις στην ποιότητα των προϊόντων ανάγονται σε ζωτικής σημασίας, προκειμένου να μην χάσει η κάθε χώρα το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα που κατέχει σε διεθνές επίπεδο. Τέλος, όταν οι χώρες «έχουν το προβάδισμα» (getting ahead status), η δυνατότητα να σχεδιάσουν και να αναπτύξουν νέες τεχνολογίες και αποκτά ζωτική σημασία, στο πλαίσιο της συνεχούς επένδυσης σε Έρευνα & Ανάπτυξη και στην καινοτομία (United Nations Conference on Trade and development, 2009).

Η σχετική θέση της κάθε χώρας/ περιφέρειας στη διεθνή αγορά καθορίζεται όλο και περισσότερο από το ρυθμό δημιουργίας και διάδοσης νέων τεχνολογιών, που μαζί επιτρέπουν την αύξηση της ανταγωνιστικότητας, που είναι με τη σειρά της αναγκαία για να κατακτήσει η χώρα μια ισχυρότερη θέση στην παγκόσμια αγορά (Marcovitch and Silber). Η επιτάχυνση του ρυθμού τεχνολογικής ανάπτυξης και αλλαγής αποτελεί σήμερα λοιπόν από τα προαπαιτούμενα για να μπορέσει μια χώρα να συμμετέχει στην παγκόσμια αγορά (Dahlman, 2005). Γίνεται σαφές λοιπόν

ότι για να μπορεί μια εθνική οικονομία να διαδραματίζει ενεργό ρόλο σε διεθνές επίπεδο, οφείλει αφενός μεν να παράγει νέες ιδέες, καινοτόμα προϊόντα και σύγχρονες μεθόδους, αφετέρου δε να μετατρέπει αυτούς τους πόρους σε προστιθέμενη αξία και πλούτο. Η ενσωμάτωση της έρευνας, της τεχνολογίας και της καινοτομίας στη παραγωγική διαδικασία ως παράγοντας ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας, είναι μονόδρομος για να κερδίσουμε το στοίχημα της κοινωνίας της γνώσης.

Πρόσφατη έρευνα των Harris & Moffat (2011) αποδεικνύει ότι η επένδυση σε έρευνα και ανάπτυξη για μεταποιημένα προϊόντα έχει πολύ μεγάλο θετικό αντίκτυπο στην ενίσχυση των εξαγωγών, γεγονός που μεταφράζεται στο ότι η επένδυση σε έρευνα και καινοτομία κάνει για μια επιχείρηση πολύ πιο εύκολο να ξεπεράσει τα εμπόδια που δεν της επιτρέπουν να μπει σε μια ξένη αγορά.

Αλλά γιατί να μην το δούμε και αντίστροφα; Ενώ ένας πολύ μεγάλος αριθμός εμπειρικών μελετών δείχνουν ότι επιχειρήσεις που επενδύουν σε έρευνα & ανάπτυξη έχουν καλύτερες επιδόσεις στις διεθνείς δραστηριότητες, πληθώρα μελετών ενισχύουν την υπόθεση του "learning by exporting", ότι δηλαδή η ενίσχυση της εξαγωγικής δραστηριότητας των επιχειρήσεων μέσω των export spillovers (clustering etc) ιδιαίτερα σε ανεπτυγμένες αγορές, ενισχύει την «γνώση» των επιχειρήσεων, καθώς οι επιχειρήσεις μέσα σε ένα cluster μπορούν να μοιραστούν τη γνώση, που προκύπτει από την Έρευνα & Ανάπτυξη που πραγματοποιείται στα επιμέρους τμήματα των επιχειρήσεων. Έτσι, εδώ επανερχόμαστε σε μια παλαιότερη πρόταση του ΣΕΒΕ για ενίσχυση των ελληνικών εξαγωγικών επιχειρήσεων στη λογική των clusters.

➤ Γιατί υπάρχει ανάγκη για Έρευνα & Ανάπτυξη στην Ελλάδα σήμερα;

Πού βρισκόμαστε λοιπόν σήμερα; Είναι γεγονός ότι η Ελλάδα υστερεί σημαντικά στα κονδύλια που διαθέτει για έρευνα και καινοτομία παγκοσμίως και δη για εφαρμοσμένη έρευνα. Σύμφωνα με έρευνα της Eurostat, από τις 203 περιοχές της Ευρώπης των 27, στην τελευταία θέση (203^η θέση) αναφορικά με την καινοτομία βρίσκεται το Νότιο Αιγαίο, ενώ οι το Βόρειο Αιγαίο, η Δυτική Μακεδονία, η Θεσσαλία, η Πελοπόννησος, και η Ανατολική Μακεδονία και Θράκη καταλαμβάνουν αντίστοιχα την 202^η, την 201^η, την 200^η, την 199^η και την 197^η. Πού οφείλεται αυτή η κακή θέση της χώρας μας; Όπως γνωρίζετε η Ελλάδα επενδύσει ένα πολύ χαμηλό ποσοστό του ΑΕΠ στην έρευνα. Χώρες όπως η Τουρκία ή η Πορτογαλία είναι αρκετά μπροστά μας, ενώ κάποιες σκανδιναβικές χώρες και οι ΗΠΑ έχουν και έως 5 φορές μεγαλύτερο ποσοστό (έρευνα ως % ΑΕΠ).

Η προσπάθεια που ξεκίνησε στις αρχές της προηγούμενης δεκαετίας για την εφαρμογή της κοινωνίας της πληροφορίας & της γνώσης δεν φαίνεται να είχε ικανοποιητικά αποτελέσματα και σαφέστατα δεν συνέβαλε όσο θα έπρεπε στην τόνωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής βιομηχανίας και οικονομίας και αυτό γιατί η απορρόφηση ενός ερευνητικού κονδυλίου από οποιονδήποτε φορέα συνήθως σταματά στην ολοκλήρωση του φακέλου και όχι στην πραγματική είσοδο στην αγορά.

Εάν θα δούμε τα περισσότερα αποτελέσματα των ερευνητικών προγραμμάτων της τελευταίας 20ετίας που υλοποιήθηκαν στην Ελλάδα, τότε στην μεγαλύτερη πλειοψηφία μιλάμε για «έρευνα για την έρευνα». Στόχος σήμερα - δυστυχώς - είναι η απορρόφηση του ερευνητικού κονδυλίου και όχι η ανάπτυξη καινοτομικού ανταγωνιστικού προϊόντος στην αγορά και αυτό επαληθεύεται από το γεγονός ότι ελάχιστα προϊόντα και υπηρεσίες είναι αποτέλεσμα επιτυχούς σύνδεσης της ακαδημαϊκής κοινότητας με την επιχειρηματική.

Οι βασικοί λόγοι για αυτή τη δεδομένη κατάσταση είναι ο υπερβολικός και ενδεδειγμένος έλεγχος για την έγκριση του ερευνητικού προγράμματος, αλλά κανένας έλεγχος για την επιτυχία του ερευνητικού αποτελέσματος στην πραγματική αγορά, η γραφειοκρατία, η καθυστέρηση πληρωμών από το κράτος και τέλος, η διάσπαση κινήτρων, καθώς οι επιχειρηματίες λειτουργούν με κριτήριο την αγορά, ενώ οι ακαδημαϊκοί λειτουργούν με κριτήριο τις δημοσιεύσεις.

Μέχρι πρότινος, από τα 1,5 και πλέον δις ευρώ, τα οποία είναι διαθέσιμα από το ΕΣΠΑ 2007-2013 για την έρευνα και την καινοτομία, είχε δεσμευθεί ένα ποσό της τάξης των 48 εκ. ευρώ με ουσιαστικά μόλις 6 εκ. ευρώ να έχουν απορροφηθεί από τα συνολικά κονδύλια. Επιπλέον, προκύπτει ότι σχεδόν σε μηδενικά επίπεδα ανέρχεται και η απορρόφηση πόρων για την τόνωση της έρευνας και της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας των ΜΜΕ, καθώς από το σύνολο των 606,4 εκατ. ευρώ έχουν δεσμευθεί μόλις 2,5 εκατ. ευρώ. Στον ΣΕΒΕ πιστεύουμε ότι είναι σημαντική η κατάρτιση ενός Εθνικού Σχεδίου για την Εφαρμοσμένη Έρευνα και την καινοτομία δηλώνοντας παράλληλα ότι είμαστε στη διάθεση του αρμόδιου Υπουργείου για να συμβάλλουμε με προτάσεις στην πρωτοβουλία αυτή.

➤ **Προτάσεις ΣΕΒΕ**

1. Ενίσχυση της εφαρμοσμένης έρευνας και της καινοτομίας

Η ενσωμάτωση της έρευνας, της τεχνολογίας και της καινοτομίας στη παραγωγική διαδικασία ως παράγοντας ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας, είναι μονόδρομος για να κερδίσουμε το στοίχημα της κοινωνίας της γνώσης, ενώ ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί στην εφαρμοσμένη έρευνα που έχει ως στόχο την αγορά (market driven) και μάλιστα τις αγορές του εξωτερικού, καθώς σύμφωνα με μελέτη του ΟΟΣΑ ένα καινοτομικό προϊόν για να είναι επιτυχημένο θα πρέπει να απευθύνεται τουλάχιστον σε 40 εκ. καταναλωτές. Θα πρέπει πραγματικά να πιστέψουμε ότι στην Ελλάδα μπορούμε να παράγουμε τεχνολογία αιχμής και να την εξάγουμε με επιτυχία στο εξωτερικό.

Θέση μας στον ΣΕΒΕ αποτελεί ακόμα ο πλήρης διαχωρισμός της βασικής έρευνας από την εφαρμοσμένη έρευνα και η σύνδεση της δεύτερης με τις εξαγωγικές επιχειρήσεις, η οποία θα παρακολουθείται σε τριμηνιαία βάση, "key performance indicators", όπως ακριβώς συμβαίνει στις Η.Π.Α., Μεγάλη Βρετανία, Ισραήλ, Φινλανδία και Σουηδία. Κατ' αρχάς είναι πολύ σημαντικό να γίνει απόλυτα κατανοητό τι ακριβώς είναι η βασική και τι η εφαρμοσμένη έρευνα, έτσι ώστε να μπορέσει να γίνει και πιο ορθολογικά η κατανομή των πόρων.

Η βασική έρευνα γίνεται για την προώθηση της ανθρώπινης γνώσης χωρίς προσδοκίες για άμεσα απτά οφέλη. Ωστόσο, τα αποτελέσματα της βασικής έρευνάς είναι το θεμέλιο για την εφαρμοσμένη και πολλά ερευνητικά έργα που στην αρχή φαίνονταν άνευ πρακτικής σημασίας κατέληξαν σε πραγματικές τεχνολογικές επαναστάσεις. Η εφαρμοσμένη έρευνα έχει σαν προορισμό την επίλυση πρακτικών προβλημάτων του σύγχρονου κόσμου και όχι την παραγωγή επιστημονικής γνώσης αυτής καθαυτής.

Ως προς την κατανομή των κονδυλίων που προορίζονται για έρευνα λοιπόν, στον ΣΕΒΕ θεωρούμε ότι το μεγαλύτερο ποσοστό των 2/3 θα πρέπει να δίδεται στην εφαρμοσμένη έρευνα, είτε σε συνεργασία με πανεπιστημιακά ή ιδιωτικά ερευνητικά κέντρα είτε σε ανάπτυξη εσωτερικά από την επιχείρηση (in House R&D) και το 1/3 να δίδεται στη βασική έρευνα.

Πιστεύουμε ότι απαραίτητο στοιχείο για την έγκριση ενός ερευνητικού προγράμματος πρέπει να αποτελεί η έρευνα αγοράς που να τεκμηριώνει την επιτυχία του προϊόντος ή της υπηρεσίας στην αγορά και ιδίως τη διεθνή. Προτείνεται μάλιστα το 30% της χρηματοδότησης να δίνεται με την απόδειξη ότι το προϊόν ή η υπηρεσία ικανοποίησε το πόρισμα της έρευνας αγοράς, βρίσκεται στην αγορά και παράγει προστιθέμενη αξία και για τα αποδεδειγμένα επιτυχημένα (σύμφωνα με τα κριτήρια της αγοράς) καινοτομικά σχέδια να εγκρίνεται την επόμενη φορά διπλάσιος προϋπολογισμός από τον αρχικό.

Πρότασή μας στον ΣΕΒΕ είναι το Υπουργείο Δια Βίου Μάθησης να είναι αρμόδιο για την βασική έρευνα, ενώ το Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας και Ναυτιλίας να είναι αρμόδιο για την εφαρμοσμένη έρευνα. Επίσης, θεωρούμε ιδιαίτερα σημαντική τη δημιουργία συστήματος αξιολόγησης και κριτηρίων για τα ερευνητικά προγράμματα εφαρμοσμένης έρευνας, όπου θα αξιολογείται μια πρόταση εφαρμοσμένης έρευνας, με βάση τις πιθανότητες που θα έχει να είναι εξωστρεφής, αλλά και να έχει διέξοδο στην πραγματική αγορά.

Νομίζω πως στο πλαίσιο επιτακτικής ανάγκης της χώρας για ενίσχυση της εξωστρέφειάς της, χρειαζόμαστε επιτέλους ένα μηχανισμό ελέγχου, ο οποίος θα ελέγχει το κατά πόσο τα προϊόντα ή οι υπηρεσίες που χρηματοδοτήθηκαν από τα ερευνητικά προγράμματα εφαρμοσμένης έρευνας βρίσκονται στην πραγματική αγορά και έχουν εξωστρεφή προσανατολισμό. Τέλος, να επισημάνω την ανάγκη δημιουργίας εξειδίκευσης/ δράσης του ΕΣΠΑ για εφαρμοσμένη έρευνα-καινοτομία και εξωστρέφεια.

2. Δαπάνες επιχειρήσεων - Αναγνώριση πρόσθετου ποσού για δαπάνες έρευνας και τεχνολογίας (αρμοδιότητας Υπουργείου Οικονομικών - Γενική Διεύθυνση Φορολογίας - Διεύθυνση Φορολογίας Εισοδήματος & Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας)

Σε ότι αφορά τις δαπάνες των επιχειρήσεων για έρευνα και τεχνολογία, η πρόσθετη έκπτωση για το λογιστικό προσδιορισμό του καθαρού

εισοδήματος των επιχειρήσεων των δαπανών επιστημονικής και τεχνολογικής έρευνας από τα καθαρά κέρδη των επιχειρήσεων (άρθρο 31.1.ια.εδ. 3-7 ΚΦΕ) παρατάθηκε μέχρι 31.12.2014. Η έκπτωση αυτή αποτελεί πολύ σημαντικό φορολογικό κίνητρο για τις εξαγωγικές επιχειρήσεις, καθώς η έρευνα και η καινοτομία συνιστούν καθοριστικές παραμέτρους της διεθνούς ανταγωνιστικότητάς τους.

Πέρα λοιπόν από το αίτημα για περαιτέρω παράταση του μέτρου, το οποίο θα πρέπει να έχει μακροχρόνια διάρκεια, για να μπορούν οι επιχειρήσεις να προχωρήσουν σε μακροπρόθεσμο στρατηγικό σχεδιασμό, προτάσεις μας στον ΣΕΒΕ είναι:

Πρώτον, να καταργηθεί η προϋπόθεση για την έκπτωση από τα καθαρά κέρδη οι εν λόγω δαπάνες να πρέπει να αυξάνονται. Σύμφωνα με την σήμερα ισχύουσα διάταξη, μόνο εφόσον οι δαπάνες υπερβαίνουν μέσα στη χρήση, το μέσο όρο των αντίστοιχων δαπανών που πραγματοποιήθηκαν τις δύο προηγούμενες χρήσεις, αφαιρείται από τα καθαρά κέρδη επιπλέον ποσοστού πενήντα τοις εκατό (50%) των δαπανών αυτών που πραγματοποιήθηκαν στη χρήση.

Ωστόσο, γίνεται αντιληπτό ότι η ενίσχυση της έρευνας δεν πρέπει να γίνεται μόνο αν οι δαπάνες γι' αυτή αυξάνονται και υπερβαίνουν το μέσο όρο των δύο προηγούμενων ετών. Το αίτημα αυτό ενισχύεται και από το γεγονός ότι, λόγω της δυσμενούς οικονομικής συγκυρίας που μαστίζει τις περισσότερες επιχειρήσεις στην χώρα μας, όπου οι περισσότερες από αυτές είναι αναγκασμένες να περικόπτουν δαπάνες, μη εξαιρουμένων, δυστυχώς, των δαπανών έρευνας και ανάπτυξης.

Δεύτερον, ζητούμε να διευρυνθεί η έννοια των δαπανών έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης ώστε σε αυτές να συμπεριληφθούν κάποιες επιπλέον δαπάνες που θεωρούμε πως είναι αναπόσπαστο μέρος της διαδικασίας έρευνας και τεχνολογίας. Συγκεκριμένα αναφερόμαστε:

- ✓ Στην απόκτηση και διατήρηση σημάτων συμμόρφωσης. Οι δαπάνες απόκτησης και διατήρησης σημάτων συμμόρφωσης που συνδέονται άμεσα με τις δαπάνες επιστημονικής και τεχνολογικής ανάπτυξης έχει διευκρινιστεί από το ΥΠΟΙΟ (ΠΟΛ 1106/24.07.08) ότι εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα των επιχειρήσεων. Πρότασή μας είναι να υπαχθούν και στις δαπάνες επιστημονικής και τεχνολογικής ανάπτυξης που εκπίπτουν από τα καθαρά κέρδη των επιχειρήσεων
- ✓ Στις εργαστηριακές δοκιμές από αναγνωρισμένα εργαστήρια
- ✓ Στα έξοδα κατοχύρωσης πνευματικής/ βιομηχανικής ιδιοκτησίας
- ✓ Στα έξοδα για έρευνες αγοράς

Τέλος, ζητούμε να μη περικόπτονται από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Τεχνολογίας δαπάνες που αφορούν υποχρεώσεις των επιχειρήσεων από την ίδια συμμετοχή σε ερευνητικά έργα ή προγράμματα που συγχρηματοδοτούνται από το Δημόσιο ή την Ευρωπαϊκή Ένωση ή διεθνείς οργανισμούς.

➤ Επίλογος

Πιστεύω πως η Στρατηγική για την έξοδο της χώρας από την κρίση, με κεντρικούς πυλώνες την ενισχυμένη ανταγωνιστικότητα και την αύξηση της εξωστρέφειας, δεν θα μπορέσει να υλοποιηθεί αποτελεσματικά με τις υφιστάμενες συνθήκες, καθώς είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την έρευνα και την καινοτομία. Θεωρώ, πως έστω και καθυστερημένα, μπορούμε να επωφεληθούμε σημαντικά από τους διαθέσιμους πόρους του ΕΣΠΑ, για τις ανάγκες της έρευνας, της καινοτομίας και της τεχνολογικής ανάπτυξης, αν κατευθυνθούν σε προγράμματα που θα ενισχύσουν άμεσα την επιχειρηματικότητα και την ποιότητα των παραγόμενων αγαθών και υπηρεσιών.

Έρευνα-Τεχνολογία-Καινοτομία αποτελούν το τρίπτυχο που μπορεί να συμβάλλει καθοριστικά στην αύξηση της εξωστρέφειας, με την προϋπόθεση να έχει εξαγωγική κατεύθυνση, προσαρμοσμένη στις ανάγκες της διεθνούς αγοράς, εκμεταλλευόμενη την ήδη υπάρχουσα καινοτομία σε προϊόντα του εξωτερικού (benchmarking) και βασισμένη σε εφαρμοσμένη έρευνα είτε σε συνεργασία με πανεπιστημιακά ή ιδιωτικά ερευνητικά κέντρα είτε σε ανάπτυξη εσωτερικά από την επιχείρηση.

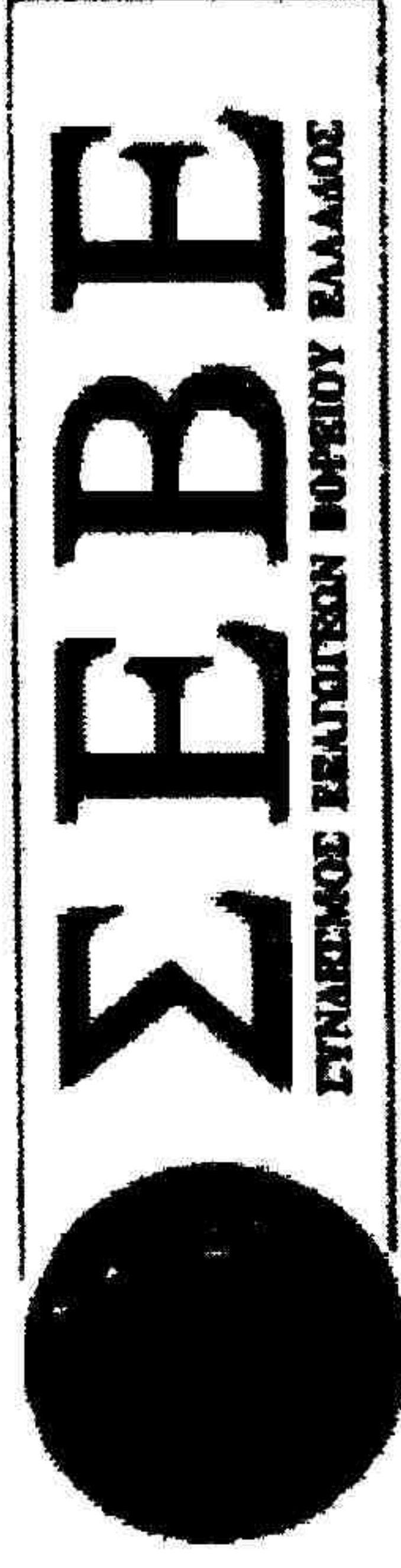
Στην σημερινή ιδιαίτερα κρίσιμη οικονομική συγκυρία, η «σοφή διαχείριση της γνώσης» όπως την έχει αναπτύξει ο Stephen Covey, είναι αυτή που απαντά στην παγκόσμια πρόκληση για οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη.

Πιστεύω πως για να πετύχει η σύνδεση της ακαδημαϊκής κοινότητας με την επιχειρηματική θα πρέπει να λειτουργήσουν με αποκλειστικό γνώμονα την συνεργατική (win - win) αντίληψη καθώς και με την υιοθέτηση της «Σοφής διαχείρισης της γνώσης» που και οι δύο πλευρές κατέχουν. Αναφέρομαι κυρίως για την εφαρμοσμένη έρευνα που έχει ως στόχο την αγορά και λειτουργεί με όρους αγοράς. Με την «σοφή της διαχείριση της γνώσης» οι δύο πλευρές συνεργάζονται για την έρευνα και ανάπτυξη ενός προϊόντος, με στόχο αυτό το προϊόν:

- 1) να είναι ανταγωνιστικό στην παγκόσμια αγορά (εξωστρέφεια)
- 2) να έχει προστιθέμενη αξία
- 3) να παράγει κέρδος.

Κλείνοντας την σημερινή μου παρέμβαση θα ήθελα να τονίσω το εξής: Στην Ελλάδα υπάρχει υψηλού επιπέδου ερευνητικό προσωπικό και ερευνητικά ιδρύματα (Πανεπιστήμια, ΤΕΙ, Ινστιτούτα κ.α.), τόσο ιδιωτικά όσο και δημόσια, τα οποία διαθέτουν πλεόνασμα γνώσης. Είναι στο χέρι μας να κάνουμε τη ζήτηση να ταιριάζει με την προσφορά, δημιουργώντας ένα ευέλικτο και πρακτικό πλαίσιο μεταφοράς της γνώσης, μέσω των κατάλληλων κινήτρων και αξιοποίησης των αναγκαίων, διαθέσιμων πόρων. Και δεν πρέπει ποτέ να ξεχνάμε ότι "Καινοτομία δεν πάει να είναι όταν ο ίδιος ο πελάτης πει ότι δεν είναι καινοτομία». Ο δρόμος είναι μακρύς και έχουμε πολύ δουλειά να κάνουμε. Όμως σαφέστατα πιστεύω πως έχουμε τη δυναμική να τα καταφέρουμε.

Σας ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας.

Μόνιμη Επιτροπή Έρευνας και Τεχνολογίας της Βουλής των Ελλήνων

21/12/11

Δημήτρης Λακασάς

Πρόεδρος ΣΕΒΕ

Ελληνικές εξαγωγές. Που βρισκόμαστε σήμερα;

-Το μόνο μακροοικονομικό μέγεθος με θετικό πρόσημο το 2010

-Eurostat. Διάστημα: Ιαν-Σεπτ 2010-11.

-Ελληνικές εξαγωγές (με πετρ.): +42% (χωρίς πετρ.: +14,7%)

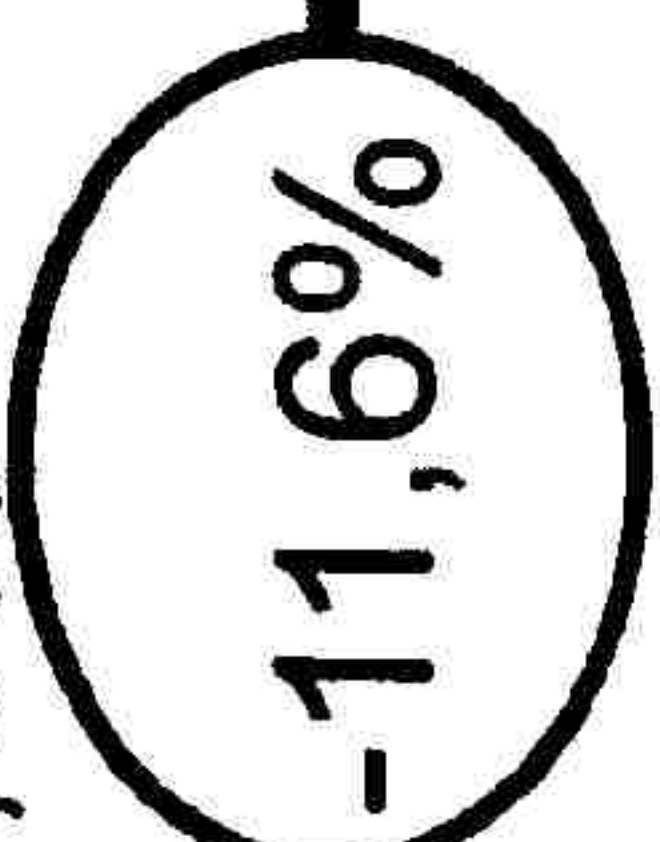
-Ευρωπαϊκός ΜΟ: +13,3%

-Βρισκόμαστε στην 17^η θέση της εξαγωγικής κατάταξης της ΕΕ-27

-Ελληνικές εξαγωγές % ΑΕΠ: 9,8%

-ΕΛΣΤΑΤ. Διάστημα: Οκτώβριος 2010-11.

-Ελληνικές εξαγωγές (με πετρ.): +10,6%

-Ελληνικές εξαγωγές (χωρίς πετρ.): -11,6% → καμπανάκι!!!

Ανάγκη για Έρευνα-Τεχνολογία-Καινοτομία

-Βιώσιμη ανάπτυξη – απαιτεί διαρθρωτικές αλλαγές στην τεχνολογία

-Μελέτη ΟΗΕ (2009):

- "catching up" countries

- "keeping up" countries

- "getting ahead" countries

-Σχετική θέση χώρας στον παγκόσμιο χάρτη *εξαρτάται από*→
 ρυθμός δημιουργίας και διάδοσης νέων τεχνολογιών *που θα επιφέρει*→
 αύξηση της ανταγωνιστικότητας *που θα ισχυροποιήσει*→
 τη θέση της χώρας στην παγκόσμια αγορά (Marcovitch and Silber, 2006)

Ανάγκη για Έρευνα-Τεχνολογία-Καινοτομία

Νέες τεχνολογίες – Καινοτομία:

1. Μονόδρομος για να κερδίσουμε το στοίχημα της γνώσης
2. Θετικό αντίκτυπο στην ενίσχυση των εξαγωγών (Harris and Moffat, 2011)
3. “Learning by exporting” – do it the opposite way – export spillovers - clustering

Έρευνα & Ανάπτυξη στην Ελλάδα σήμερα

- **Έρευνα Eurostat:** Κατάταξη στην καινοτομία (σε σύνολο 203 θέσεων)
 - Νότιο Αιγαίο – 203^η θέση
 - Βόρειο Αιγαίο – 202^η θέση
 - Δυτική Μακεδονία – 200^η θέση
 - Θεσσαλία – 199^η θέση
 - Πελοπόννησος – 197^η θέση
- % δαπανών για έρευνα στο ΑΕΠ – πολύ χαμηλό στην Ελλάδα
- Σε Τουρκία, ΗΠΑ, Σκανδιναβικές χώρες έως και 5 φορές υψηλότερο ποσοστό

Έρευνα & Ανάπτυξη στην Ελλάδα σήμερα

• Εφαρμογή Κοινωνίας της Γνώσης (αρχές προηγούμενης δεκαετίας). Μη ικανοποιητικά αποτελέσματα. Γιατί;

- Η απορρόφηση ερευνητικών κονδυλίων σταματά πριν την πραγματική είσοδο στην αγορά

• «Έρευνα για την έρευνα»

• Μη επιτυχής σύνδεση ακαδημαϊκής κοινότητας με την επιχειρηματική. Γιατί;

- Υπερβολικός έλεγχος για έγκριση προγράμματος

- Κανένας έλεγχος για την επιτυχία της έρευνας

- Καθυστέρηση πληρωμών

- Γραφειοκρατία

- Διάσπαση κινήτρων:

- Οι επιχειρηματίες – κριτήριο την αγορά/ Οι ακαδημαϊκοί – κριτήριο τις δημοσιεύσεις

Προτάσεις ΣΕΒΕ¹

•No. 1 Ενίσχυση της εφαρμοσμένης έρευνας και της καινοτομίας

- Στόχος:** Ενσωμάτωση έρευνας - τεχνολογίας – καινοτομίας στην παραγωγική διαδικασία
- Πλήρης διαχωρισμός βασικής έρευνας από εφαρμοσμένη έρευνα
- Να δοθεί έμφαση στην εφαρμοσμένη έρευνα – στόχος η αγορά (ιδιαίτερα του εξωτερικού) – σύνδεση με τις εξαγωγικές επιχειρήσεις
- Κατανομή κονδυλίων:
2/3 ■■■▶ εφαρμοσμένη έρευνα και 1/3 ■■■▶ βασική έρευνα
- Έμφαση στην έρευνα αγοράς (30% του συν. ποσού χρηματοδότησης)

Προτάσεις ΣΕΒΕ²

•No. 1 Ενίσχυση της εφαρμοσμένης έρευνας και της καινοτομίας

•Βασική έρευνα – Υπουργείο Δια Βίου Μάθησης

•Εφαρμοσμένη έρευνα – Υπουργείο Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας & Ναυτιλίας

•Δημιουργία συστήματος αξιολόγησης & μηχανισμού ελέγχου για τα ερευνητικά προγράμματα.

Κριτήρια:

- 1) Πόσο εξωστρεφής είναι η πρόταση εφαρμοσμένης έρευνας
- 2) τι διέξοδο έχει στην πραγματική αγορά

•Δημιουργία δράσης του ΕΣΠΑ για εφαρμοσμένη έρευνα – καινοτομία - εξωστρέφεια

Προτάσεις ΣΕΒΕ³

•No. 2 Δαπάνες επιχειρήσεων – Αναγνώριση πρόσθετου ποσού για δαπάνες έρευνας - τεχνολογίας

•1. Κατάργηση προϋπόθεσης να αυξάνονται οι δαπάνες για να πραγματοποιηθεί η έκπτωση από τα καθαρά κέρδη

•2. Διεύρυνση της έννοιας δαπανών Έρευνας & Τεχνολογικής Ανάπτυξης.
Προτείνουμε να συμπεριληφθούν δαπάνες για:

- Απόκτηση & διατήρηση σημάτων συμμόρφωσης
- Εργαστηριακές δοκιμές από αναγνωρισμένα εργαστήρια
- Έξοδα κατοχύρωσης πνευματικής/ βιομηχανικής ιδιοκτησίας
- Έξοδα για έρευνες αγοράς

•3. Κατάργηση περικοπής από ΓΓΕΤ δαπανών επιχειρήσεων που αφορούν σε υποχρεώσεις από ίδια συμμετοχή σε ερευν. έργα/ προγράμματα (συγχρηματοδότηση από Δημόσιο/ ΕΕ/ λοιπούς διεθνείς οργανισμούς)

-Στρατηγική εξόδου της χώρας από την κρίση

-Έρευνα – Τεχνολογία – Καινοτομία

-Ανάγκη για «σοφή διαχείριση της γνώσης» (Stephen Covey). Στόχοι (ακαδημαϊκής & επιχειρηματικής κοινότητας):

1.Διεθνής ανταγωνιστικότητα προϊόντος

2.Προστιθέμενη αξία

3.Παραγωγή κέρδους

-Ελληνικό ερευνητικό & επιστημονικό προσωπικό:

-Υψηλό επίπεδο

-Είναι στο χέρι μας να επιτύχουμε το σωστό match ζήτησης&προσφοράς

-Έχουμε τη δυναμική να τα καταφέρουμε!

Σας ευχαριστώ θερμά για την προσοχή σας